

Loguške NOVICE

LOGATEC 10. II. 1972 — ST. 1

GLASILO KOLEKTIVA KOMBINATA LESNE INDUSTRIJE — LOGATEC

Ali bomo lahko uresničili naše proizvodne in prodajne načrte v l. 72?

Delavski svet podjetja je že pred iztekom leta 1971 sprejel plan podjetja za leto 1972. Plana pa žal ni bilo možno v celoti sprejeti, ker so medtem nastale velike spremembe, ki jih planska služba ni mogla izračunati in posredovati organom upravljanja. Po statutu podjetja moramo plan sprejeti v mesecu de-

cembru. Znano pa nam je, da je 26. 12. 1971 nastopila nova reforma našega gospodarskega in denarnega sistema. Naša država je devalvirala dinar, nastale so tudi druge mednarodne spremembe, ki znatno vplivajo na naš plan in naše naloge v letu 1972. Zato je bilo prav, da smo o tem informirali poslovni od-

bor, delavski svet in pa celotni kolektiv. Sklicani so bili zbori delovnih ljudi po posameznih proizvodnih enotah. Tako so bili vsi zaposleni obveščeni o naših načrtih za leto 1972.

Na zborih v kolektivu je bil posredovan tudi razvojni program za nadaljnje 4-letno obdobje, ki ga je pred kratkim sprejel delavski svet podjetja.

Ker pa je finančna problematika v letu 1972 tako velika je prav, da se tudi po tej poti seznanijo vsi zaposleni in tudi kdo drug.

Devalvacija dinarja proti dolarju je poskočila od 15,— din 17,— din, tako se je dolar podražil za 13,35 %.

Nastala je tudi sprememba v izvozni premiji, saj se je ta zmanjšala. Ali kljub tem spremembam lahko ugotovimo, da bomo pri izvozu drobnega pohištva, obešalnikov, in stolov ostali na istem, mogoče bomo celo nekaj finančno pridobili, ker za to proizvodnjo uvažamo malo pomožnega materiala. Upamo tudi, da bomo dosegli povišanje prodajnih cen na ameriškem tržišču, saj so sedaj ameriški kupci na boljšem, ker so znižano vrednostjo dolarja proti zlatu in revalvaciji zahodnih valut in japonskega jena ukinili 10 % izvozno takso, ki je bila uveljavljena lani. Od tod pričakujemo, da bomo lahko nekaj pridobili. Posebej, če upoštevamo, da so bili na ameriškem tržišču naši konkurenti Japonci. Zaradi nove večje vrednosti japonskega denarja, se je zmanjšala njihova konkurenčnost. Tako se naše pozicije v Ameriki izboljšujejo.

Na drugi strani pa imamo mnogo večje izgube v tovarni oken. Za izdelavo oken uporabljamo veliko uvoženega materiala: od lesa, okovja, laka itd., tako da je v našem oknu vgrajenega več kot 50 % uvoženega materiala povečini iz Zah. Nemčije in Avstrije. Negativni rezultati se kažejo tudi v obratu za

izdelavo plastificiranih rolet, saj se plastika uvažuje iz Italije. Lira pa se je prav tako podražila.

Da bi bil problem še večji nam je družba zamrznila vse prodajne cene na domačem tržišču. Torej ni težko izračunati, zakaj bomo imeli težko finančno situacijo v teh obratih. Proizvodni material iz uvoza je znatno dražji, prodajne cene pa ni moč dvigniti, ker velja zamrznitev vseh cen do marca letos.

KAJ NAJ PROIZVAJAMO IN KAJ NAJ PRODAJAMO?

Naš plan je jasen: več naših izdelkov moramo izvoziti. Zato smo izvozni plan znatno dvignili, ker se nam v izvozu finančna situacija uravnoteži, to velja tudi za okna. Še vedno bomo proizvajali okna za firmo Kaupp in za novega kupca Okal. Ta orientacija je pravilna tudi upoštevajoč kroženje denarja. Ugotovljeno je bilo, da nam domači kupci ne plačajo izdelkov ter nam ostajajo dolžni za prodane izdelke celo leto ali več. V izvozu pa dobimo denar takoj, ko naše izdelke prejme inozemski kupec, lahko pa celo prej, saj dobimo pri banki izvozni kredit za izvoženo blago.

V bodoče bomo morali čim več posameznega materiala nabavljati na domačem tržišču, posebej to velja za les. Vse preveč ga uvažamo, premalo skrbno ga pripravljamo za potrebe tovarne oken na naši žagi. Poiskati bomo morali tudi možnost nabave hlodovine ali žaganega lesa pri domačih dobaviteljih. Pričakujemo tudi prepoved uvoza posameznih vrst materiala, zato je orientacija k domačim proizvajalcem vsekakor ustrezna, da bomo pripravljeni če bi prišlo do prepovedi uvoza.

Posebno skrb moramo posvetiti izkoriščanju vsega materiala, ki ga uporabljamo v proiz-

(Nadaljevanje na 2. str.)

WIEN

Denarni ples — je tudi naš problem

KAJ JE MARKETING?

Namen tega sestavka je, da prikažem pomembnost marketinga v pogojih tržnega gospodarstva, ki ga tudi mi v zadnjih letih vedno bolj razvijamo. Dokler je proizvajalec oblikoval svoje proizvode z ročnim delom v razmerah drobno-blagovne proizvodnje, pri nizki delovni storilnosti, objektivno pogojene z doseženo stopnjo razvoja proizvodnih sil, problema prodaje proizvodov ni bilo.

Drobno-blagovni proizvajalec je proizvajal za znanega potrošnika, ki je bil ponavadi v njegovi bližini. Razvoj znanosti in tehnike je omogočil povečanje obsega proizvodnje do neslutnih razsežnosti, s tem pa hkrati zaostrel problem prodaje. Vse bolj je prihajalo do izraza dejstvo, da je proizvodnja vse bolj enostavna in lažja (v pogojih, da razpolagamo s finančnimi sredstvi, kadri, reprodukcijskim materialom), na drugi strani pa je postajala prodaja vse težavnejša, ker se tržišče z vsakim dnem bolj zasičuje, pa se boj za »mesto pod soncem« vse bolj zaostruje. Iz dneva v dan je postajalo

tržišče vse važnejši element, kupec ima na njem vse bolj pomembno vlogo. Prodaja je dobila primeren pomen in tako porabila sodobni marketing. Nasproti proizvodni (tehno-kratski) koncepciji, ki je bila opravičljiva v času, ko je bilo povpraševanje nad ponudbo, prevladuje danes koncepcija marketinga. Čeprav ne moremo zanikati pomembnosti proizvodno-tehnološkega faktorja s podjetja, dobiva vse pomembnejše mesto, ki ga tržišče, ki ima poseben vpliv na poslovno orientacijo. Razširjeno in odprto tržišče kot pojav konkurence je postalo dejstvo, katero morajo podjetja upoštevati pri oblikovanju svoje poslovne politike. Riziki so vse večji in bije se boj za vsak potrošnikov dinar. Upošteva vse to, se postavlja zahteva, da mora prodaja kot funkcija v tako težavnih pogoji omogočiti rentabilno poslovanje.

Čeprav pojem marketing obstaja že stoletja se beseda marketing prvič omeni nekje 1904/5. leta na univerzitetnem predavanju v Pensilvaniji.

Pojav marketinga je zakonitost gospodarskega razvoja ob predpostavki, da se ta družba okoristi s trgom kot instrumentom svoje ekonomije.

Beseda »market« (v najširšem prevodu »tržišče«) ima širok pomen. To je v najširšem smislu področje ekonomske aktivnosti, v kateri se srečujejo kupci in prodajalci. V ožjem smislu pa pomeni beseda »market« mesto, kjer se blago prodaja. Z dodatkom končnice -ing pa dobi ta beseda nov, širši pomen: akcija, proces ali rezultat neke akcije ali procesa.

V praksi se uporabljajo različni izrazi. Tako se govori o »raziskavi trga«, o »analizi« trga, pogosto tudi o »konjunktorni službi«, kar kaže, da je mnogim termin marketing nejasen. Marketing je sistem funkcij (raziskava trga, ekonomka propaganda, razvijanje in planiranje proizvodov, prodaja), ki orientirajo podjetje proti trgu, kar pomeni, da so želje potrošnikov izhodiščna točka vseh poslovnih odločitev. V centru pozornosti podjetja je postavljen potrošnik, kateremu se moramo prilagajati v sferi proizvodnje (ustrezen asortiman), na področju prodaje (organizacija), v sferi informacij (ekonomska propaganda). Celo vsak delavec za strojem bi se moral zavedati, da je vsak proizvod namenjen trgu, potrošniku (kvaliteta).

Da bi točneje opredelil pomen marketinga, je nujno, da spregovorimo o ožjih pojmi, kot so »marketing koncept«, s katerim označujemo tržno orientacijo poslovne politike podjetja.

Če se sprejme marketing-koncept, potem je proizvodna funkcija podjetja prvi notranji faktor, ki se mora preusmeriti, potem je konec miselnosti: najprej proizvesti, nato prodati, kajti prevlada miselnost: prodajati, da lahko proizvajamo, torej tržna usmeritev proizvodnega programa. Prej se je težilo za tem »prodajati vse, kar podjetje proizvaja«, medtem ko je današnja naloga proizvesti vse, kar trg potrebuje. V marketingu je pomemben pogled v prihodnost, spoznavanje in predvidevanje. Tisti, ki bolje predvidi, kaj bo jutri, bo tudi lažje uspel.

Da se bo podjetje prilagajalo potrebam trga, je nujno sistematično in stalno proučevanje in spremljanje trga. Osebnostno poznavanje trga ni dovolj. Prav tako ne moremo problema reševati intuitivno, po neposred-

ni spoznavi, na podlagi izkušenj. To bi bolje imenovali ugotovitev kot sprejemanje poslovnih odločitev na osnovi stvarnih podatkov o tržišču. Niso več zadosti priložnostne informacije, temveč je treba sistematično zbirati, obdelati in analizirati podatke iz raznih virov. Zato je postala nujnost razvijanja raznih dejavnosti kot raziskava trga, ekonomska propaganda, razvijanje in planiranje proizvodov kot osnovnih funkcij marketinga, ki naj čimbolj orientirajo podjetje proti trgu.

V zadnjem času je tudi pri nas vedno več podjetij, ki organizirajo marketing službe.

Če pogledamo razvoj gospodarskega sistema v Jugoslaviji, s katerim je tesno povezan razvoj trga zasledimo naslednje faze:

I. obdobje obnove (1945—46),

II. obdobje administrativnega upravljanja z gospodarstvom (1947—51),

III. obdobje organizacije samoupravnega mehanizma,

IV. obdobje razvoja svobodnih tržnih odnosov (od 1962 do danes).

Za leto 1962 dobiva trg vse pomembnejšo vlogo v gospodarskem sistemu. Gospodarska reforma po 1965. letu pa je dala ponovno močne impulze razvoju svobodnih tržnih odnosov. Proces liberalizacije se nadaljuje kot posledica neobhodnosti, da konkurenčni odnosi pripeljejo do večje produktivnosti dela v vseh gospodarskih aktivnostih. Vse bolj raste pomen konkurence, in to ne samo zaradi ekonomičnejše proizvodnje, temveč tudi zaradi uspešnejšega in boljšega zadovoljevanja potreb in zahtev potrošnikov.

Če ocenimo stanje glede prodora marketing-koncepta v naše podjetje, lahko rečemo, da se zaenkrat z večjim ali manjšim uspehom organizirajo le posamezne funkcije marketinga (raziskava trga, ekonomska propaganda, razvijanje in planiranje proizvodov) in bo gotovo potreben še določen čas, da bo vizija sodobne marketing-koncepcije dobila mesto tudi v naših podjetjih. Vendar lahko zaključimo, da je potreba po tržni orientaciji podjetja postala nujnost vsakega modernega podjetja. Tudi v našem podjetju so vodilni ljudje spoznali potrebo in nujnost, da se v okviru komercialnega sektorja razvija nova marketing-služba, ki naj razvija posamezne marketing-funkcije. **A. K.**

Ali bomo lahko uresničili naše proizvodne in prodajne načrte v letu 1972?

(Nadaljevanje s 1. str.)

vodnji. Če bi izkoristek lesa dvignili v drobnem pohištvu in tovarni oken samo za 5 %, bi se to poznalo na njihovih osebnih dohodkih za 10 %.

Letos bo težko, če ne najtežje. Zato se moramo z vso resnostjo lotiti dela, če hočemo živeti in se razvijati. Ker pa to želimo, sem prepričan, da bodo vsi zaposleni sprejeli situacijo za dovolj težko, tako da bomo sledili posameznim ukrepom, pri tem pa tudi dvignili svojo delovno zavest. Tu še vedno veliko izgublamo. Naš čas je zelo neizkoriščen. Naši delavci sicer zelo intenzivno delajo na delovnem mestu, zlasti tisti, ki delajo po normi. Veliko jih pa tudi prekinja redno delo, posebej to velja za delavce, ki ne delajo po normi ali pa delajo v skupinskih normi ali pa režijski delavci. Nekateri naši delavci si že dovolijo odhode v menzo izven časa, ki je določen za topli obrok, ali pa za odhod v bližnjo gostilno. Po povratku v podjetje pa zelo glasno kritizirajo, ker da premalo zaslužijo. Res je, da marsikdo dobi premalo, samo resnica je tudi v tem, da mnogi, ki premalo delajo, dobijo pre-

več. Ne vem, kako dolgo bomo še lahko tako delali, da si vsakdo lahko lasti vse pravice, na dolžnosti pa pozablja.

Pri tem ne smemo pozabiti, da za tako stanje ni kriv samo delavec, pač pa so krivi neposredni vodje, ker nimajo kontrole nad zaposlenimi, kakor tudi samo vodstvo podjetja.

Prihaja čas, ko bomo morali napraviti preobrat v našem delu in disciplini. Tako velika skupnost, kot je naša, ne more prenesti odklonov posameznikov, posebno ne, če je delo mehanizirano, saj se zaradi enega slabega delavca ustavi cel trak. Potrebno bo še marsikaj storiti; tistega, ki ne upošteva dolžnosti v podjetju, bo treba disciplinsko kaznovati ali pa celo odpustiti, saj se nam z ukinitvijo žage Hrušica sprošča dobra delovna sila, ki bo lahko nadomestila slabe delavce.

Morali bomo bolj spoštovati delo in zaslužek, ki ga daje naše podjetje, kajti samo tako bomo uspeli. Žal, človek ceni tisto, kar ima, šele takrat, ko to izgubi.

A. A.

Mehanizirano lupljenje lubja

Veliko dežel, posebej pa v severni Ameriki, Skandinaviji in bližnji Avstriji izredno hitro uvajajo mehanizirano lupljenje kot bistveno sredstvo za racionaliziranje gozdne in lesne predelave lesa. Tako se znižajo stroški pri oblikovanju hlodov ali ostalega lesa.

vedle mehanizirano lupljenje lubja.

Tudi pri nas se je v zadnjih letih cena delovne sile podražila. Zato se sedaj marsikaj spleča mehanizirati, kar se pred leti še ni. Mislim, da je prišel čas, ko moramo začeti z mehaniziranjem lupljenja lesa. Problemi

Tako bi najbrž odpadla tudi špekulacija z lesom in les ne bi odtekal z našega območja, posebej še, če bi mi imeli te naprave pred drugimi podjetji, ki pa se že pripravljajo, da uvedejo te naprave, kot npr.: Gozdno gospodarstvo — Postojna in lesna industrija »Javor« Pivka, ki na-

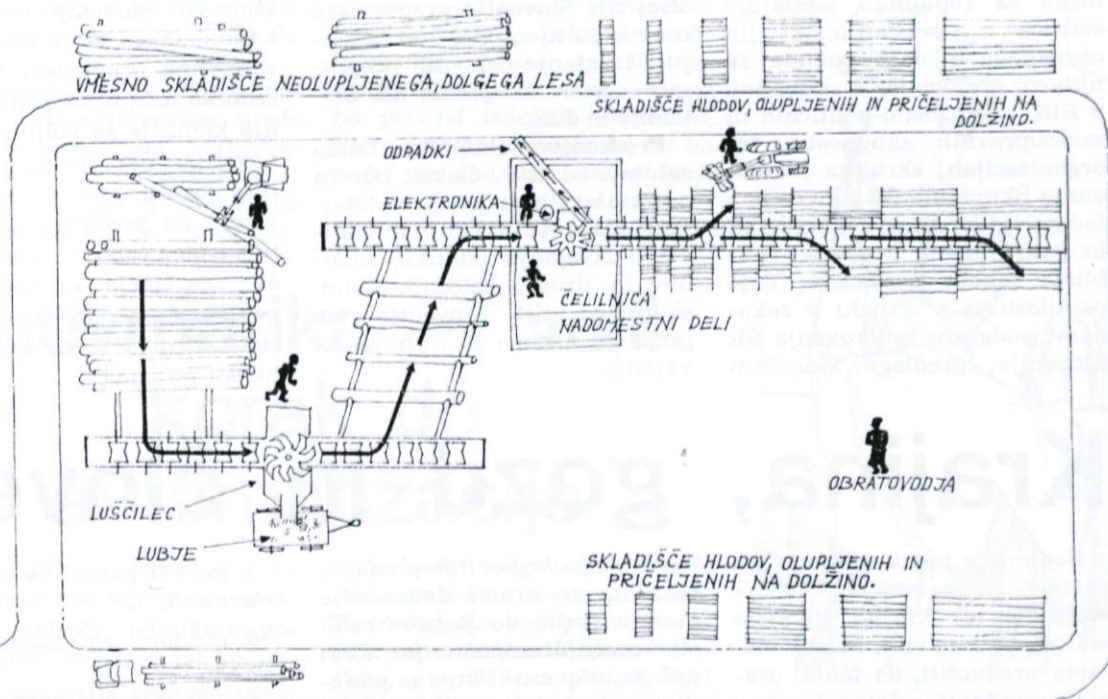
rano lupljenje pred ostalimi podjetji, bi verjetno pridobili tudi precej lesa z ostalega sosednega področja, tako da se nam investicija zaradi večje količine lesa vsekakor izplača.

Pomemben moment, ki govori v prid uvedbe mehaniziranega lupljenja lesa, je tudi delovna sila, saj je znano, da Gozdna gospodarstva težko dobijo delavce, ki so še pripravljani delati v gozdu.

Mehanizirano lupljenje se izvaja tako, da se neolupljeni hlodi pripeljejo iz gozda na zbirno skladišče oziroma na skladišče, ki je urejeno pred napravami, ki opravljajo to delo. Hlodi se nato naložijo na dodajalni transporter, ki potem podaja hlode v lupilni stroj — »cambio« stroj. Ta stroj s posebnimi noži ostruži lubje od debla. Nakar se hlodi s posebnim transporterjem razvrstijo v posamezne predale po debelini in dolžini. Iz teh predalov se z žerjavom ali s čelnim viličarjem hlodi odnašajo na skladišče pred žagalnico ali na skladišče za odpremo. Če je hloovina dobavljena v večjih dolžinah, se lahko takoj za lupilnim strojem montira še čelilnik za razrez hlovdine po dolžinah.

Ob napravi za mehanizirano lupljenje lesa je zaposlenih največ 5 delavcev. Finančne koristi, ki bi jih imeli dobavitelji lesa ali pa lesna industrija, ni težko ugotoviti.

Dobro sodelovanje in sporazumevanje med lastniki lesa, gozdarji in lesno industrijo bi lahko ta problem na našem območju rešili v vsestransko korist. **A. A.**

Tehnološki postopek pri lupljenju hlodov

Znano je, da se mehanizacija vsake vrste spleča tembolj, čimvišja je cena delovne sile in čimvečja je udeležba ročne delovne sile v nekem produktu. Podatki kažejo, da odpade na ročno lupljenje lesa, kadar klestimo veje s sekiro, približno 40 % od skupnega izdelavnega časa. Kadar pa klestimo veje z motorko, kot se večinoma sedaj dela, pa odpade na ročno lupljenje kakih 50 % izdelavnega časa. Zaradi tako visoke udeležbe zamudnega ročnega dela so napredne države

pa nastopijo, ker še nimamo v celoti urejenega gospodarjenja z gozdovi: razbita gozdna posestva, različni interesi idr. razbito lesno gospodarstvo pa tudi premajhna koncentracija lesa za posamezna območja. To posebej velja za naše gozdno gospodarsko območje, ki ni tako bazensko zaključeno, kot so ostala, npr. Nazarje, Slovenj Gradec itd. Ali kljub vsemu se lahko računa, da bi v našem bazenu lahko zbrali na enem mestu do 25.000 m³ lesa, kar bi bilo dovolj za uvedbo te mehanizacije.

Mehanizirano lupljenje se lahko opravi na različnih mestih, in to: lupljenje pri panju, lupljenje na manjših gozdnih skladiščih, lupljenje na gozdnih centralah ali zbirnih mehaniziranih skladiščih s stabilnimi stroji, lupljenje s prevozno garnituro, ali končno lupljenje v lesno predelovalnih obratih.

Za naše razmere bi verjetno prišlo v poštev lupljenje v lesno predelovalnem obratu pri našem podjetju. Vsekakor bi ta problem morali reševati skupno z Gozdnim gospodarstvom. Če bi uspeli postaviti na našem območju to mehanizacijo, bi verjetno pridobili znatne količine lesa, saj bi vsak lastnik lesa raje prodal neolupljen les.

meravata postaviti te naprave v Prestranku.

Enak obrat pa še načrtujejo skupaj z lesno industrijo »Brest« Cerknica v Marofu pri Ložu. Tisto podjetje, ki bo prvo izvedlo mehanizirano lupljenje lesa bo v začetku imelo prednost pred ostalimi. Če bi uvedli mehanizi-

Amandmaji k ustavi SR Slovenije

V prejšnji številki smo nazadnje obravnavali 38. amandma, ki ga danes zaključujemo in nadaljujemo z 39. amandmajem.

Skupščina SR Slovenije lahko uredi z zakonom tudi druge zadeve, za kar ima podrobno pooblastilo v tem amandmaju.

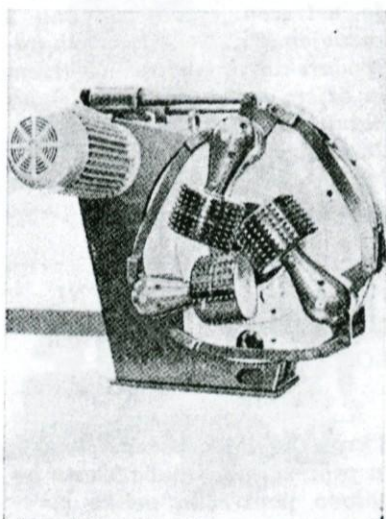
AMANDMA XXXIX govori o sodelovanju SR Slovenije z drugimi socialističnimi republikami in pokrajinami in njihovimi organi. Zaradi zagotovitve določenega sodelovanja lahko republiški organi v dogovoru s pristojnimi organi drugih socialističnih republik in pokrajin ustanavljajo skupne organe, organizacije in druga telesa.

Sklepi medrepubliških teles zavezujejo organe in organizaci-

je v republiki samo, če jih sprejme pristojni republiški organ in o tem izda ustrezen akt.

AMANDMA XL govori o usklajevanju stališč pri opravljanju določenih funkcij federacije o temeljnih družbenega plana Jugoslavije in o aktih o določitvi politike ter zakonov, ki se nanašajo na: monetarni sistem in emisijo denarja; devizni sistem, zunanje-trgovinski promet in kreditne odnose s tujino; carinsko in necarinsko zaščito; družbeno kontrolo nad cenami za proizvode in storitve; kredit-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Stroj za lupljenje lubja

Amandmaji k ustavi SR Slovenije

(Nadaljevanje s 3. str.)

tiranje hitrejšega razvoja gospodarsko nezadostno razvitih republik in pokrajin; določanje dohodkov DPS, ki se ustvarjajo z obdavčenjem proizvodov in storitev v prometu; sistem, vire in skupni obseg sredstev za financiranje federacije; ukrepe za omejitev trga in prostega prometa blaga in storitev; ukrepe, ki so podlaga za kompenzacija ter način in oblika kompenzacije; združevanje gospodarskih organizacij v gospodarsko zbornico za vso SFRJ in obvezna združevanja DO v poslovne skupnosti.

Skupščina SR Slovenije daje soglasje v zadevah, o katerih odloča zvezna skupščina na podlagi soglasja skupščin republik in pokrajin; glede vprašanj, o katerih odločajo zvezni organi na podlagi usklajenih stališč z republiški organi, daje soglasje Izvršni svet skupščine SR Slovenije v skladu s splošno politiko, ki jo določi skupščina SR Slovenije.

AMANDMA XLI ureja vprašanja glede predlaganja in volitev dveh članov slovenske delegacije v predsedstvu SFRJ. Predsednik skupščine SR Slovenije pa je po svojem položaju tretji član iz SR Slovenije v predsedstvu SFRJ, ki šteje 22 članov.

AMANDMA XLII ureja pravice in dolžnosti slovenskega naroda, italijanske in madžarske narodnosti in pripadnikov drugih narodov in narodnosti Jugoslavije, delovnih ljudi in občanov SR Slovenije glede varovanja in obrambe neodvisnosti, suverenosti, teritorialne neokrnjenosti in z ustavo SFRJ določena družbena in politična ureditev SFRJ.

AMANDMA XLIII govori o sodelovanju SR Slovenije z organi federacije in z drugimi socialističnimi republikami in pokrajinami pri določanju in izvajanju zunanje politike SFRJ in njenih odnosov z drugimi državami in meddržavnimi organizacijami.

AMANDMA XLIV govori o varstvu z ustavo določene ureditve in o zagotavljanju osebne in premoženjske varnosti občanov (državna varnost).

SR Slovenija je v okviru svojih z ustavo in z zakoni določenih pravic in dolžnosti odgovorna za državno varnost.

AMANDMA XLIV ureja vprašanja predsedstva skupščine SR Slovenije, ki opravlja z ustavo določene pravice in dolž-

nosti. Predsedstvo skupščine SR Slovenije predstavlja Socialistična republika Slovenija. Predsedstvo skupščine SR Slovenije je kolektivni predsednik republike Slovenije, ki obravnava vprašanja splošnega političnega pomena, zlasti temeljna vprašanja, ki so splošnega pomena za republiko, usklajuje stališča o vprašanih, ki jih obravnava in daje pobude za njihovo obravnavo v skupščini, v RIS, v družbeno-političnih in samoupravnih skupnostih ter organizacijah; skrbi za sodelovanje Skupščine SR Slovenije s federacijo, drugimi republikami in pokrajinami, razglša republiške zakone z ukazom; daje pomilostitve v skladu z zakonom; podeljuje odlikovanja SR Slovenije; predlaga Skupščini

SR Slovenije mandatarja za sestavo RIS in razglša odlok o izvolitvi RIS; predlaga Skupščini SR Slovenije izvolitev ali razrešitev predsednika in sodnika ustavnega sodišča SR Slovenije; razlaga določbe poslovnikov Skupščine SR Slovenije in njenih zborov; predlaga skupščini SR Slovenije programsko osnovo za njeno delo ter usklajuje izvajanje delovnih programov zborov skupščine SR Slovenije in RIS.

Predsedstvo skupščine lahko zahteva od RIS, da mu poroča o vprašanih iz svoje pristojnosti, daje RIS mnenja in stališča o izvajanju politike, zakonov in drugih splošnih aktov skupščine SR Slovenije ter predlaga ukrepe za njihovo izvajanje.

Predsedstvo skupščine lahko postavi skupščini SR Slovenije vprašanje zaupnice RIS.

Za svoje delo je predsedstvo odgovorno Skupščini SR Slovenije.

AMANDMA XLVI ureja vprašanje RIS, ki ga voli skupščina SR Slovenije na predlog kandidata, ki ga je predsedstvo skupščine predlagalo za predsednika RIS, in na podlagi mnenja komisije za volitve in imenovanja. Ob izvolitvi članov RIS imenuje skupščina SR Slovenije na predlog predsednika RIS izmed članov sveta republiške sekretarje, ki bodo vodili posamezne republiške sekretariate. Člani RIS ne moreji biti hkrati poslanci.

Krajina, gozd in človek

Krajina je prostor, v katerem delamo in rekreiramo svoje moči. V tej krajini delujejo mnogoteri elementi, katere moramo vrednotiti, da lahko ocenimo vrednost celotne krajine.

Glavni elementi krajine so:

a) naravne vrednote: gozdovi, kmetijsko zemljišče, reke, jezera, polja, speleološke zanimivosti (kraške jame, ponikalnice, brezna...), oblikovitost pokrajine in drugo;

b) antropogene (človeške) prostorske strukture: naselja z njihovo urbanostjo in posebnostmi, cestno in železniško omrežje, posebni objekti (mostovi, regulacije potokov in rek, jezovi...), Weekend naselja, kulturni spomeniki;

c) rekreacijske dejavnosti: lovstvo, športno ribištvo, zimski športi (z vsemi objekti), prireditve in drugo.

Krajina, ki je bogata teh elementov, je privlačnejša, zanimivejša in ima velike možnosti za hiter razvoj terciarnih dejavnosti.

Gozd je pri nas glavni sestavni del krajine, v kateri živimo. Vpliv, ki ga ima gozd na človeka, je bil vedno velik in mnogostranski.

Ni naključje, da so ljudje že zdavnaj spoznali gozd kot zaščitnika tal in klime in tako posredno ljudi, kjer pa ljudje teh koristnih funkcij gozda niso poznali, so zaradi grobih posegov v gozd kaj kmalu doživeli velike naravne katastrofe: poplave v nižinah in hudourniška

uničenja v hribovitih predelih, tako da je zaradi devastacije gozdov prišlo do pogube celih civilizacij (Mezopotamija). Tudi naš jugoslovanski kras je posledica nespametnega ravnanja z gozdom.

Danes, skoraj da se ne zavedamo gozda in njegovega vpliva, čeravno nas posredno ali neposredno obdaja. Kakšen pomen ima zeleni plašč zemlje, gozd — ta najrodovitejša pljuča za življenje v celoti, zlasti pa za normalni razvoj živali in človeka, so poznali najprej v najgosteje naseljenih predelih sveta, predvsem pa najrazvitejše civilizacije.

Znanstveniki so ugotovili, da bo približno čez 110 let na Zemlji že okoli 18 milijard ljudi, ki se bodo dušili zaradi pomanjkanja kisika, tega dragocenega proizvoda vegetacije, in zaradi zastrupitve s plini, ki jih industrija in način življenja oddajata v ozračje. Mnoge države imajo že z zakoni urejene odnose do zastrupljevalcev ozračja. Kljub vsemu pa se zastrupljanje nadaljuje.

Razvitejše dežele že stoletja skrbijo za zavarovanje gozdov, ki so posebnega pomena:

1. parki in nasadi v mestih in okolici mest,
2. gozdovi na gornji gozdni meji,
3. varovalni gozdovi za zaščito naselij in proti usedom in eroziji,
4. gozdovi, ki služijo v obrambne namene,

5. gozdni pasovi ob cestah in železnicah,

6. gozdovi za zaščito pred erozijo,

7. narodni parki in pragozdovi, ki imajo namen ohranitve prvobitnosti.

Človek 20. stoletja želi čim hitreje in čim temeljiteje obnoviti svoje fizične in umske moči, ki jih obrablja v naglem tempu življenja. Razumljivo je, da so pred 10 leti začeli urbanisti s pomočjo biologov raziskovati in načrtovati, kakšna naj bo krajina v celoti, ne samo v naseljenem kraju, ampak tudi v bližini in daljni okolici. Takim načrtom pravimo krajinsko ureditveni načrti. V Evropi je izdelano že nekaj teh načrtov, ki omogočajo ohranitev in poudarjajo kvalitetne krajinske prvine turizmu in rekreaciji, načrtujejo ustrezen razvoj skladno z razvojem drugih naravnih gospodarskih dejavnosti v širšem in ožjem področju mest, drugih naselij ali važnejših objektov. Jugoslavija ima do sedaj izdelan le en podoben načrt, in to v Sloveniji.

**KRAJINSKI UREDITVENI
NAČRT ZA OBČINO
LOGATEC**

Nove avtomobilske ceste bo 8 km teklo tudi po naši občini in prav skozi gozdove. Cesta bo gotovo povzročila velike spremembe v tovornem in osebnem prometu. Ne vemo še, kako bo
(Nadaljevanje na 5. str.)

Krajina, gozd in človek

(Nadaljevanje s 4. str.)
nova cesta vplivala na terciarne dejavnosti v občini, na splošno gospodarsko stanje in končno na življenje občanov. Naša občina bo le s cestnim priključkom povezana z avtomobilsko cesto, kar je za gospodarstvo občine lahko večjega pomena. Kako pa bomo vključili promet po avtomobilski cesti v naše terciarne dejavnosti, predvsem v turizem in gostinstvo, pa še ni znano.

Pomembno je, da omogočimo ekonomskim aktivnostim, predvsem pa turističnim, pravočasno in smotno vključevanje v krajinski prostor avtomobilske ceste, da na tržišču ovrednoti-

mo bogate krajinske vrednote, ki predstavljajo velik naravni potencial za turistično, rekreativno in športno dejavnost, ki pa se lahko ob neprimerni pozornosti kaj hitro razvrednoti. Pri naročilu študije krajinske valorizacije (ovrednotenje) in na osnovi te izdelave krajinsko ureditvenega načrta sodeluje poleg občine tudi gozdno gospodarstvo Ljubljana (s sredstvi in s sodelovanjem). Inštitut za oblikovanje krajine pri Biotehniški fakulteti v Ljubljani pa bo prevzel izdelavo elaborata, kar nam daje zagotovilo, da bo načrt izdelan na osnovi vseh spoznanj pri nas in v svetu.

Inž. Franc Godina

Pnevmatika — velik korak do avtomatizacije

Znano je, da v današnjem obdobju poznamo ogromen napredek na področju tehnike in gospodarstva. In ravno takšen napredek postavlja vsakega posameznika pred nove mnogo bolj komplicirane probleme z namenom, da povečuje produktivnost, zmanjšuje stroške in izboljšuje kvaliteto artiklov.

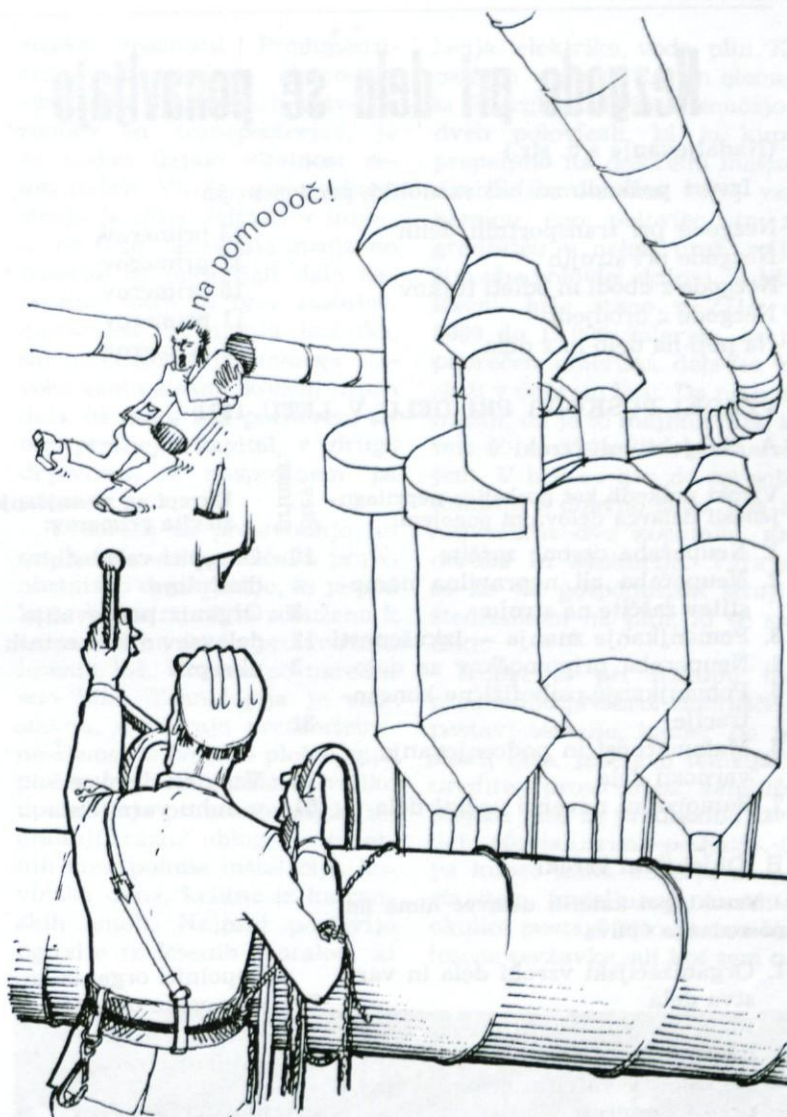
Za dosego vsega tega je v podjetju potrebna avtomatizacija. Ta tehnološka veja pa ne zmanjšuje samo fizičnih naporov človeka, ampak mu pomaga pri tistih delih, pri katerih mu ni bil več kos s svojimi subjektivnimi kvalitetai. Pnevmatika je ravno v tem pogledu zelo važen faktor moderne avtomatizacije.

Pnevmatske naprave so bile znane že v preteklem stoletju (kovaški stroji), kasneje so uporabljali stisnjeni zrak za rotirajoče naprave (zračni motor), ki so jih uporabljali za razne brusilke itd. Za premagovanje velikih sil pa uporabljajo pnevmatski cilinder.

Seveda pa je sistem pnevmatike šel svojo pot strmo navzgor; z različnimi vezalnimi sistemi lahko rešimo celoten ciklus delovanja kakega stroja ali naprave (ventili, razvodniki, agregati itd.). Kontinuirano delovanje gibov — popolna avtomatizirana naprava — lahko dosežemo v pnevmatiki s zaporedno postavljenim sistemom, ki se v industrijski pnevmatiki in avtomatizaciji najbolj uporablja.

Pnevmatske naprave se odlikujejo z robustno in enostavno konstrukcijo; uporabljajo se lahko v najslabših pogojih (vlaga, prah, lak), kajti vzdrževanje teh naprav je res minimalno; so pa ekonomične, kajti energija je cenena. Ravno ti argumenti terjajo, da prevzame v industriji vidno mesto v moderni tehnologiji.

Marjan GUTNIK

Nezgode pri delu se ponavljajo

Pri pregledu nezgod v lanskem obdobju smo ugotovili, da se le-te še vedno prepogosto pojavljajo. Prav tako se tudi vzroki, zaradi katerih so se pojavile, pojavljajo iz leta v leto.

Izkušnje nas še vedno niso izučile, še nismo storili tistega, kar so nam te narekovala. Tako

delamo napake kljub bridkim izkušnjam, ki so nas doletele. Ob vsaki nezgodi se zavemo napak, ki smo jih napravili, vendar nismo toliko dosledni, da takih napak ne bi več delali, ali pa ob nezgodi ne ukrenemo vsega potrebnega, da se take nezgode ne bi ponovile.

	1970	1971	Indeks
Število nezgod	135	129	0,96
Nezgode na 100 zaposlenih	13,3	12,7	—
Štev. izgubljenih delov. dni	1646	1614	0,98
Poprečna teža poškodbe	12,2	13,1	1,06

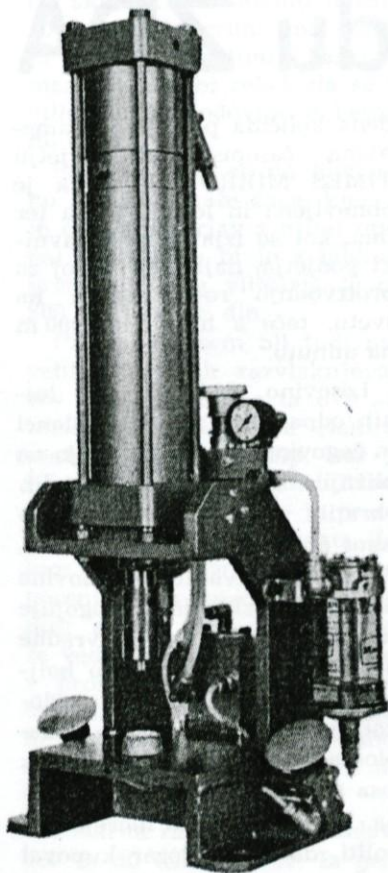
Iz gornje primerjave je torej bistveno znižale. Tako se je po razvidno, da se nezgode niso škodovala:

Nezgode pri delu	117	Moških	Žensk
Na poti na delo in z dela	12	81	48
	129 (pogostn. 15,1)		(pogostn. 10,0)

Pregled nezgod po obratih:

	Skupaj	Pogostn.	Moš.	Zen.	Pogostn. moš.	žen.
Drobno pohištvo	50	11,7	16	34	17,0	10,2
Stavbno pohištvo	34	15,6	23	11	17,0	14,9
Žaga	25	25,0	25	—	26,3	—
Stranski obrati	17	6,5	16	1	7,8	1,8
Plastika	3	17,6	1	2	12,2	22,2

(Nadaljevanje na 6. str.)

Uporaba stisnjenega zraka je lahko vsestranska

Nezgode pri delu se ponavljajo

(Nadaljevanje s 5. str.)

Izvori poškodb so bili raznoliki, predvsem pa:

Nezgode pri transportnih delih	53 primerov
Nezgode pri strojih	37 primerov
Nezgode z ubodi in odleti tujkov	16 primerov
Nezgode z orodjem	11 primerov
Na poti na delo in z dela	12 primerov

VZROKI POŠKODB PRI DELU V LETU 1971

A. Subjektivni vzroki

Vzroki poškodb kot posledica neprilagojenosti delavca delovnim pogojem:	Štev. primerov	Ukrepi za zmanjšanje števila primerov:
1. Neuporaba osebne zaščite	10	Okrepiti varnostno disciplino
2. Neuporaba ali nepravilna namestitvev zaščite na stroju	3	Organiz. poučevanje delavcev o varnostnih ukrepih
3. Pomanjkanje znanja — izkušenosti	12	
4. Neuporaba pripomočkov za delo	3	
5. Pomanjkanje psihofizične koncentracije	31	
6. Malomarnost in podcenjevanje varnosti dela	14	Vzgajati delavce v duhu varn. reda
7. Samovoljni nevarni načini dela	51	

B. Objektivni vzroki

Vzroki, pri katerih delavec nima neposrednega vpliva

1. Organizacijski vzroki dela in varstva dela	23	Dopolniti organiz. in varnostne ukrepe
2. Slabi delovni pogoji (mraz, vlaga, hlapi, itd.)	18	Povečanje porabe os. Urejanje transporta
3. Nepopolna zaščita delovnih priprav in naprav	25	Izpopolniti zaščite
4. Pomanjkanje osebnih zaščitnih sredstev	7	
5. Neurejen transport	22	
6. Slabo poučevanje delavcev	6	Vzgoja preddel. in moj.
7. Slabo vzdrževanje delovnih priprav in naprav	12	Boljša org. vzdrževanja

Ukrepi za odpravo ali zmanjšanje števila poškodb so jasni in potrebni, zato moramo vsak po svoji odgovornosti prispevati k čim učinkovitejšemu reševanju nakazanih pomanjkljivosti.

Vse naloge so masovne, hkrati pa del slehernega, ki je kakorkoli udeležen pri organizaciji dela, tehnologiji dela, konstrukciji in vzdrževanju delovnih naprav in priprav ter tistih, ki so vezani na vzgojo delavcev. Vsi navedeni so tudi soodgovorni za poškodbe pri delu oziroma za vse posledice, ki iz njih izvirajo.

Naše napake se kaj hitro pokažejo, saj nas nanje opozarja tudi republiška inšpekcija dela, ki nam nalaga nalogo, da stalno izpopolnjujemo delovna mesta, da stalno vzgajamo delavce ter da nenehno skrbimo na varnostni red in disciplino.

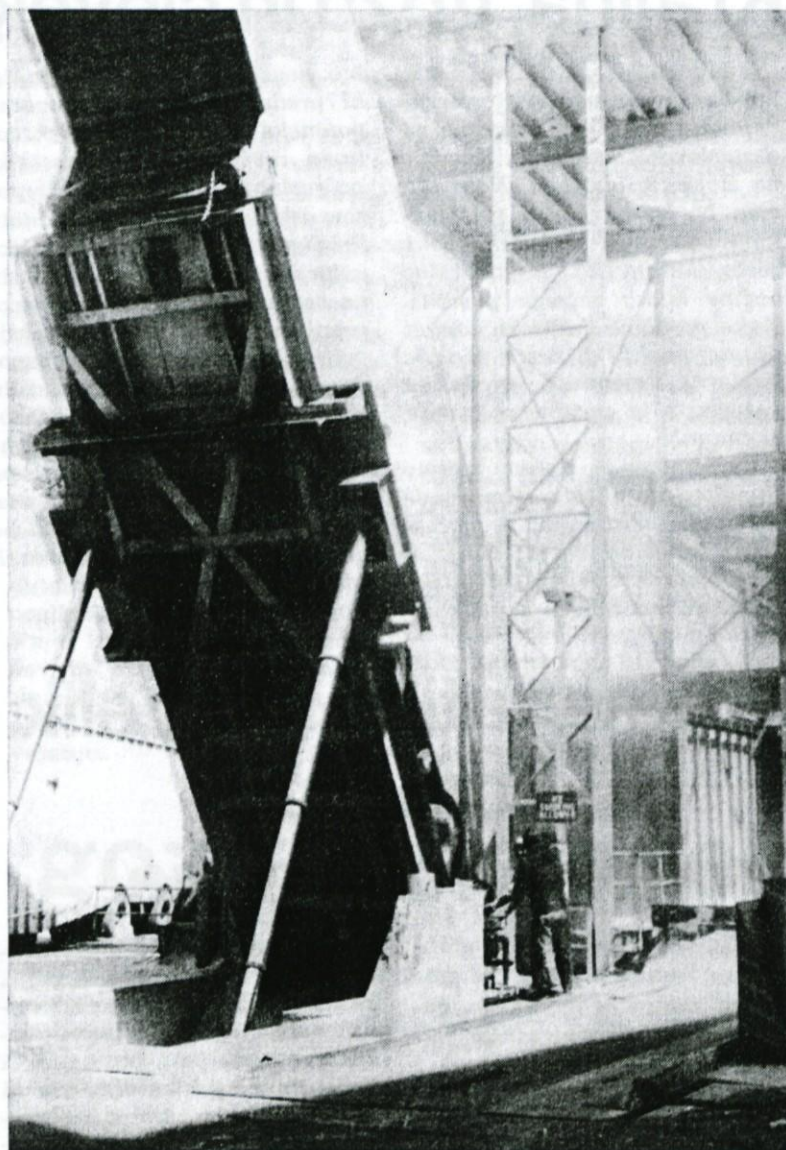
Poleg ostalih problemov, ki jih skušamo reševati, se ozirimo tudi na vzroke nezgod pri delu, ne toliko zaradi stroškov in zastojev v proizvodnji, temveč zlasti zaradi naše etične, človeške zavesti. Tako pomagajmo ali bodimo vsaj na strani pozitivnih teženj za znižanje števila nezgod.

Iz izkušenj že vemo, kje se bodo nezgode pojavile. Ne moremo pa predvideti, kdaj se bodo pojavile. Za tak dogodek je potrebno poleg nevarnosti na delovnem mestu, ki jih že poznamo, še določeno število drugih faktorjev, predvsem pa subjektivnih faktorjev delavca. Zato je potrebno vzporedno s tehničnimi ukrepi za odstranjevanje nevarnosti na delovnih mestih oblikovati tudi delavca, ga vzgajati v smislu varnostnega reda in discipline ter mu vcepiti ukrepe, ki jih mora upoštevati, da se izogne očitni nevarnosti.

Ob zanemarjanju obeh faktorjev pa vsekakor ne moremo govoriti v prid varnosti delovnega človeka. Ob primerjavi vzrokov poškodb, ki edino nazorno govore, zakaj je do poškodb prišlo, ugotovimo, da so ti več ali manj enaki ali pa vsaj podobni.

Iz navedenega se lahko sklepa, da smo resnično premalo storili, da bi odpravili ali vsaj omejili določene pomanjkljivosti.

Marjan Lapanje

Transport sekancev v tovarno celuloze

Na zahodu ZDA

Z vrsto člankov »O Ameriki« nimamo namena »popularizirati« njihove industrije niti tehnike. Ti zapisi so sicer osebna opažanja, s katerimi želimo članke kolektiva in ostale bralce predvsem informirati o razvoju lesne industrije po svetu in tako vzbuditi zanimanje za čim večji napredek v domačem podjetju. Razmišljanja in težnje k novim rešitvam pa so pogoj za kakršenkoli napredek.

V TOVARNI MAGNEZITNE CELULOZE IN ROTO PAPIRJA

Naslednji dan, 26. maja smo se odpeljali v 20 km oddaljeni NEWBERG. Obiskali smo tovarno magnezitne celuloze in roto papirja, ki je last firme Publishers Paper Company z dnevno proizvodnjo 200 ton celuloze (300.000 ton letno) in 370 ton roto papirja (550.000 ton na leto). Celotna proizve-

dena količina papirja je namenjena časopisnemu podjetju TIMES MIRROR. Tovarna je obnovljena in lepo urejena ter ima, kot so izjavili predstavniki podjetja, najhitrejši stroj za proizvodnjo roto papirja na svetu, teče s hitrostjo 1000 m na minuto.

Lesovino pridobivajo iz lesnih odpadkov (sekanci, oblanci in žagovina), ki jih kupujejo na bližnjih žagarskih in ostalih obratih. Sekance pridobivajo sami doma iz slabše hlodovine. Na splošno kvaliteto hlodovine na zbirnih skladiščih pogojuje ceno. Porabniki manj vredne hlodovine ne prelicitirajo boljše surovine, ker jim to ne dovoljuje ekonomski račun. Eksploatacija gozdov in predelava lesa sta v glavnem uravnovežena. Torej oni si ne morejo dovoliti, da bi celulozar kupoval žagarsko hlodovino, kot se to dogaja pri nas. Anomalije na-
(Nadaljevanje na 7. str.)

Na zahodu ZDA

(Nadaljevanje s 6. str.)

stopijo le v času krize. Tovarna uporablja pri predelavi predvsem les duglazije, manjši del jelke in smreke. Uporablja tudi ca. 5 % bora, kar se pri magnetnem postopku dovoljuje. Prednosti magnetnega postopka pred sulfatnim ali manj sulfatnim so tudi v tem, da je izplen surovine povečan za 1 do 2 %, a doba kuhanja se zmanjša od 6 na 4 ure. Postopek dovoljuje tudi večji procent finejšega granulata (žagovina, torej čisti odpadki).

Investicijska vlaganja navedenega postopka so večja, vendar izplen in povečana produktivnost dokaj hitro pokrijejo ta razliko. Vloženi kapital podpisujejo na 5-letno dobo (primer za to tovarno, a uzakonjena je 10-letna doba. Računajo, da mora biti investicija izplačana v 3 letih. Razlika do 5 let ali več, kolikor je obrat rentabilen, pa omogoča podjetniku ali družbi višjo vrednost, ki jo vloga za razširjeno reprodukcijo. Država daje na investirani kapital določene olajšave. Investitorji so oproščeni 7 % davka na novo investirani kapital.

Med ogledom obrata me je impresioniral orjaški viličar na skladišču hlodovine. Viličar — grabilec so bile tako velike, da bi lahko razložil hlodovino z naših 3 desetonskih avtomobilov hkrati. V Ameriki dovažajo na skladišča hlodovino dolžine 10 m, med katerimi imajo debela iz pragozdov tudi 2,5 m premera. Lahko bi rekel, da se je viličar s to hlodovino dobesedno igral.

Spomnil sem se na hlodovino Eksota z naše žage, kjer se je celo naš žerjav z njimi upehal. Ta viličar bi jo z lahkoto prenašal. Cena viličarja je ca. 200 milijonov S din.

Presenečen sem bil tudi nad velikostjo dveh razvlaknjevalcev lesovine. Samo ta dva sta imela instalirana dva elektromotorja moči 5000 Kp, kar je 1,5 več kot jo ima instalirane ves KLI. Amerika me je presenečala na vsakem koraku. Železo in električna energija sta poceni, zato predimenzioniranost stroja je za Amerikance še vedno cenejša kot pa izpadi v proizvodnji zaradi negotove opreme, a cena 1 kW porabljene električne energije na zahodu ZDA stane približno 1 S din (1 para).

Tovarna zaposluje 200 delavcev in 50 uslužbencev. Iz personala uslužbencev je 37 oseb tehničnega karda, 8 tajnic in drugih pomožnih uslužbencev

ter 5 uslužbencev za delo v računovodstvu. Najvišjo postavko ima v proizvodnji vodja papirnega stroja s 7,2 \$ na uro, a najmanj so plačani težaki na skladišču hlodovine in odpadka s 3,44 \$ na uro. Zneski so seveda bruto, ki pa se obračunavajo nekoliko drugače kot pri nas. Delajo 40 učinkovitih ur na teden. Delovni čas v eni izmenici je deljen. Na ključnih strojih se dela v treh izmenah, stroji se tako rekoč ne ustavijo. Pri uslužbencih dobi inž. kemik (ki odgovarja našemu tehnologu) plačo 1200 do 1400 \$ mesečno. Tajnica ima 400 do 500 \$ mesečno, kar pa je za ameriške prilike precej. Za predsednika (direktorja) nismo mogli izvedeti, koliko ima plače. Po našem je bila njegova plača ocenjena na 2500 \$ mesečno. Kaže, da plača predpostavljenih niti ne zanima oseba, ki je nižje na plačilni lestvici. Največkrat niti drug za drugega ne vedo, koliko je kdo dobil v kuverti.

Zanimivo je to, da v tovarni papirja, na sečišču, v transportu, v tovarni pohištva in povsod plačujejo na uro, akordov ali norm ni, pa se kljub temu dela in to pridno dela.

HIŠA V NEKAJ URAH

Po povratku smo si popoldne v Portlandu ogledali več obratov firme BRAND'S CORPORATION. Videli smo zastarelo luščilnico z obratom lesne embalaže in obrat za proizvodnjo lesenih hiš. V obratu luščilnic in lesne embalaže je delo sezonsko. Za delovno silo v Ameriki ni težko. 4—5 % brezposelnih na tržišču delovne sile in izredno mobilnost Amerikancev omogoča delodajalcem hitro formiranje delavcev za sezonsko delo.

Zelo zastarel obrat torej nizka amortizacijska stopnja osnovnih sredstev, poceni delovna sila in oster tempo dela je omogočala lastniku še vedno rentabilno poslovanje.

Med ženami za luščilnim strojem je delala tudi neka naša rojakinja, ki je bila rojena v Ameriki, govorila pa je lepo srbohrvaško.

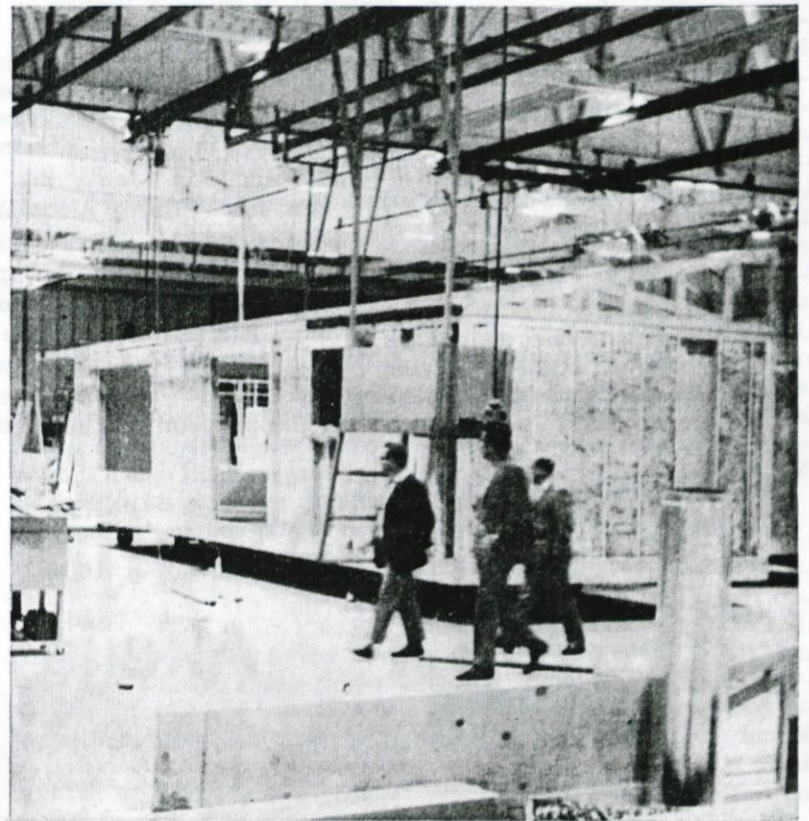
To pot smo imeli nekaj več časa na razpolago kot običajno, zato sem si lahko malo bolj natančno ogledal staro luščilnico, ne zato, da bi spoznal tehnologijo, saj sem videl že mnoge druge moderne, temveč zato, ker me je zanimalo, kako se more delati na strojih, ki so za naše evropske pojme že mu-

zejske vrednosti. Predimenzioniranost strojnih elementov vgrajenih v masivnih ogrodjih strojev in transporterjev, je še vedno dajala vitalnost celoti le-teh. Visoka proizvodnost stroja je silila delavca v intenzivno delo. Od vodja stroja do pakirke so opravljali delo natančno, hitro in brez zastojev. Zastarelost ni motila lastnika, saj ameriškega poslovnega človeka zanima samo končni uspeh dela, ki mora biti pozitiven, sicer preljujejo kapital v drugo dejavnost, v nasprotnem pa propada.

V obratu za proizvodnjo lesenih hiš sem se srečal s pravo obrtniško dejavnostjo, ki je pod kapo industrije bila združena k enemu cilju, to je proizvodnja lesenih hiš. Dnevno so naredili eno hišo. Tehnologija je enostavna, montirajo prefabricirane elemente (vezane plošče, gips plošče, ki jih Amerikanci veliko uporabljajo pri stanovanjski izgradnji, razne obloge iz umetnih mas, polnila inštalacije, kovinska okna, kritine iz katranskih smol). Najprej postavijo ogrodje iz lesenih moralov, ki

lacija: elektrika, voda, plin. Kopalnico vgradijo kot en element iz fiberglasa. Hišo dokončajo v dveh polovicah, ki jo kupcu prepeljejo na določeno mesto z dvema kamionoma, torej vsak kamion eno polovico, in na gradbišču v nekaj urah zvijajo obe polovici skupaj. Takšna lesena hiša stane v ZDA od 8000 do 12000 dolarjev, ki jih poprečen ameriški delavec zasluži v dobrem letu. Da ne boste mislili, da je to majhna hiša, saj ima 90 do 120 m² z vsem udobjem. V hiši so dve do tri sobe, kuhinja z dnevno sobo, ena ali največkrat dve kopalnici, garderoba in sanitarije. Vgrajeni so že vsi gospodinjski stroji s štedilnikom na plin, ki se sam čisti.

Kupec si pri nakupu hiše predhodno priskrbi zemljišče in postavi temelje, kamor bo postavil hišo. Izdelavo temelja in ureditev prostora oz. zemljišča bodoče hiše že predhodno izvedejo specializirana podjetja. Če pa kupec nima denarja za postavitev temelja za ureditev okolice postavi hišo kar na štiri lesene postavke, ali kot sem ne-

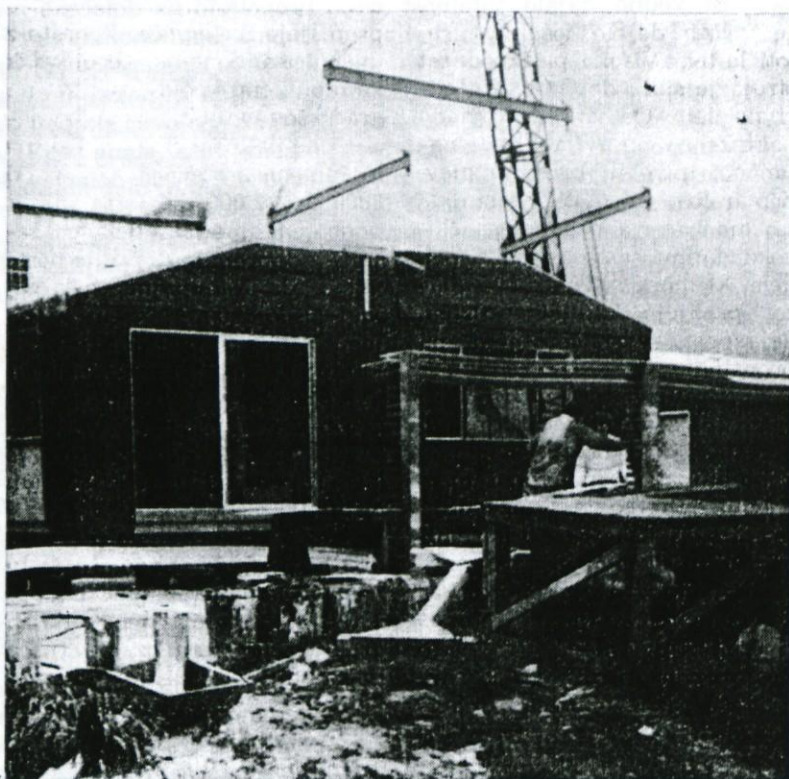
Elementi za montažno hišo

so največkrat žebljani, nato pribijejo obloge sten, poda in stropa. Zunanje strani sten so vezane plošče, prekrite preko z žagano šindro, a z notranje strani sendvič-gips plošče. Na podu uporabljajo debele tapisone, razen v prostorih, ki ga funkcionalno izključujejo. Toplotno izolacijo tvorijo polnilne folije in steklena volna. V vmesnih predelih sten je vgrajena tudi vsa pripadajoča inšta-

redko videl, kar na štiri bencinske sode.

Opisane hiše so značilne za vsa ameriška naselja od vasi do velikih mest, malo je zidanih hiš, ki si jih lahko privoščijo le premožnejši Amerikanci. Takšen način gradnje stanovanj in mobilnost Amerikancev je po vsej verjetnosti zahtevala hitra urbanizacija ZDA. Nebotičniki, ki si jih rišemo kot značilnost (Nadaljevanje na 8. str.)

Na zahodu ZDA

Postavljanje montažne hiše

(Nadaljevanje s 7. str.) Amerike, so redki. Dvigajo se le na najožjem območju velikih mest, kjer je poslovni center države ali pokrajine. Mesta in naselja so prepletena s širokimi cestami, nadvozi in podvozi; povsod je dovolj velikih parkirišč. Pešca se skoraj ne vidi. Lahko bi rekel, da so nas Jugoslovane, ki smo v skupinah hodili na ogled mest, Amerikanci z začudenjem opazovali. Velika oddaljenost enega dela mesta od drugega nujno terja uporabo

avtomobila; vsaka družina ima običajno dva. Oče delavec uporablja svojega za delo, ostali člani družine drugega za gospodinjstvo in druge družinske posle.

Dvesto milijonov prebivalcev ZDA vozi 80 milijonov avtomobilov; na dobra dva prebivalca pride po en avtomobil. Že 16 letniki imajo pravico do vozniškega dovoljenja, čeprav postanejo po zakonskih predpisih polnoletni šele z 21 leti.

Akcija Akcija Akcija

Nagle in pomembne spremembe ob vsestranskem razvoju industrializacije in urbanizacije v naši samoupravni socialistični družbi pogojujejo napredek na vseh področjih družbenega in gospodarskega razvoja. Pogoji sodobnega načina življenja in dela kažejo na vedno številnejše negativne spremljajoče pojave, značilne za vse sodobne industrializirane in urbanizirane sredine. Le-te se manifestirajo v poslabšanju telesnih in psihofizičnih sposobnosti ljudi. To se med drugim odraža na zmanjševanju delovnih in obrambnih

sposobnosti, na skrajševanju delovnega časa, na povečevanju poškodb, bolezni in invalidnosti, na naraščanju asocialnih ravnanj ljudi, kar ogroža telesni in duševni razvoj sodobnega človeka.

Upoštevaloč ta dejstva, menijo pobudniki akcije »šport za vsakogar«, da je takšno stanje v precejšnji meri pogojeno z dejstvom, da je telesna kultura kot pomembna korektivno-kompensacijska komponenta premalo zastopana v življenju in delu odraslih ljudi. Vsega 6% ljudi se v SFRJ aktivno

ukvarja s telesno kulturo. Znanstvena dognanja pa kažejo vsestransko vlogo in pozitivne učinke telesne kulture na zmanjšanje navedenih negativ-posledic sodobnih življenjskih in delovnih razmer. Zato področje športne rekreacije dobiva vse širše in pomembnejše mesto na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja. Trenutno stanje na tem področju terja nenehno skrb za zdravje, telesno usposobljenost delovnih ljudi in za njihovo rekreacijo. Da bi tudi na tem področju ustvarili ustrezne pogoje za hitrejši napredek in organiziran razvoj športne rekreacije, pobudniki akcije »šport za vsakogar« predlagajo, da se vanjo vključijo vse temeljne organizacije združenega dela, telesno-kulturne in druge organizacije.

V ta namen so organizatorji pripravili ustrezne kartone in

prospekt z navodili za organiziranje skupne akcije. S tem v zvezi bodo po posameznih občinah organizirana tudi strokovna posvetovanja, na katerih bodo neposrednim organizatorjem akcije »šport za vsakogar« podrobneje razložili način in metodo njenega organiziranja.

Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije je v dogovoru z Občinsko zvezo za telesno kulturo Logatec sklenil, da akcijo TRIM organizira in zato priskrbi potrebne kartone.

Povpraševanje po TRIM kartonih je veliko, zato čimprej zahtevajte od svoje sindikalne organizacije, da vam posreduje TRIM karton, s čimer se boste vključili v akcijo »šport za vsakogar«.

Občinski sindikalni svet
Logatec
Občinska zveza za tel. kulturo
Logatec

Po dveh letih prizadevanj nogometnega kluba Logatec

Prav je, da se po dveh letih obstoja predstavi širšemu krogu občinstva tudi Nogometni klub Logatec. Nekateri ta klub dobro poznajo, nekateri pa morda niti ne vedo, da sploh obstoja.

Klub je razmeroma mlad, čeprav so se Logatčani za okroglim usnjem podili uspešno že prej. Toda po osemletni aktivnosti so klub ustanovili predlanskim.

Začelo se je z občinsko ligo v malem nogometu, v kateri so sodelovala moštva iz Dolnjega in Gornjega Logatca, Hotedršice in iz Rovt. Kasneje pa se je porodila ideja, da bi se vključili v podzvezno tekmovanje. Klub se je tako vključil v Ljubljansko podzvezno ligo, toda priznati je treba, da v prvem letu nogometaši niso dosegli posebnih vidnih rezultatov. Bili so pač novinci, česar so se tudi zavedali in jim zaradi neuspeha morala ni upadla.

Morda ni dobro hvaliti jutra pred večerom, toda rezultati so pred nami, in prav je, da jih pregledamo.

Logatec : Kočevje	3 : 2
Logatec : Mengeš	1 : 1
Logatec : Medvode	3 : 3
Logatec : Črnuče	3 : 6
Logatec : Induplati	5 : 2

Ribnica : Logatec	3 : 3
Cerknica : Logatec	3 : 1
Krim : Logatec	0 : 3
Enotnost : Logatec	0 : 3

Klub je dosegel tako 11 točk (55%) in pozitivno razliko golov (25 : 22) ter se je v jesen-

skem delu povzpел na peto mesto prvenstvene lestvice.

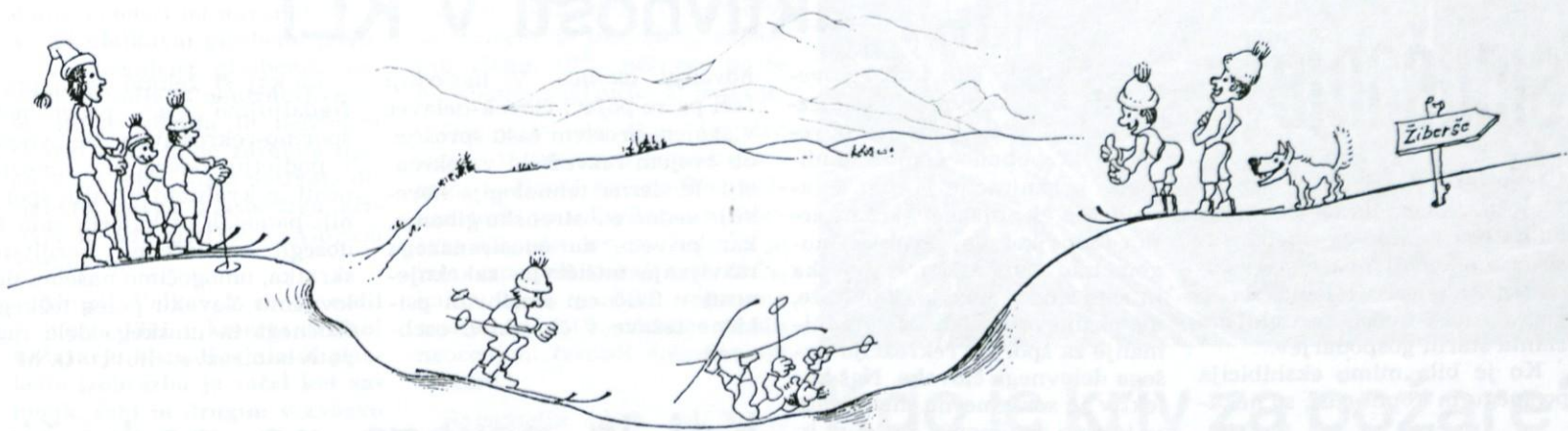
Kaj pa spomladni del?

Fantje so začeli s treningi v dvorani že 15. januarja. Upajo da bodo 5. mesto na lestvici zadržali tudi v končni razvrstitvi; možna pa je tudi višja uvrstitev.

In na koncu: volja in uspehi so, morda še nekaj več razumevanja in materialne pomoči, pa bo NK Logatec dosegel še boljše rezultate. I. m.

Turno smučanje v Logatcu

SK Logatec je pričel letos z organizacijo turnih smukov. Namen turnega smučanja je rekreacija tistih ljudi, ki nimajo drage moderne smučarske opreme in je morda celo ne znajo uporabljati na hrupnih smučiščih. Oprema smučarja za turni smuk je preprosta, cenena. Kdor ima opremo za hribolazenje, je bo pri turnem smuku s pridom uporabil. Tudi za smučni ni nujno, da so nove z najfinejšim okovjem. Pri turnem smučanju se mora noga pri peti dvigniti tako, da nas ne ovira pri hoji s smučmi.

Namen turnega smučanja ni v elegantni vožnji, v hitrosti smučanja, temveč v stiku z naravo.

Naš smučarski klub je želel oživeti turno smučanje, ki je bilo pred vojno tako znano na **Logaškem in Notranjskem**. Logatec ima za takšno smučanje idealne terene v bližnji okolici. Že pred vojno so bile znane turne smeri do kmetij v Žibršah in na Ravniku. Zelo gostoljubni sta Skrotnikova in Rečanova kmetija. Smer ture do teh dveh kmetij vodi čez slikovite blekovske gmajne, katerih imena so zelo slikovita, kakor Grapečnik, Krvave jame, Kamniti grič, Norn grič, Gregonka. Torej se pri smučanju spoznavamo tudi z bližnjo okolico našega kraja. Razen te smeri, ki bi jo lahko imenovali klasično, so možne še druge, kot na primer na vrh Žibrš, na Medvedje brdo, Pet-

kovec ali pa na Ravnik in nato v Hotederšico, za Ženček v Tončkov dom, kjer so podobna smučišča kakor na Sekirici. Za vztrajne smučarje je možna tudi smer preko Zaplane na Vrhniko, k Sv. trem kraljem, na Goropeke in Žiri ali pa na Tolsti vrh, Pokojišče in naprej proti Cerknici.

To zimo smo organizirali že dva turna smuka. 26. decembra se nas je zbralo pred Narodnim domom čez trideset navdušenecv vseh starosti: od 10. do 60. leta. Med tednom je bilo zelo slabo vreme. V nedeljo pa nas je prebudilo čudovito zimsko jutro. Zimsko sonce je privabilo vse tiste smučarje, ki so prejšnji dan še oklevali pred odločitvijo. Prijetno je bilo videti veselo razpoloženje različno opremljenih in oblečenih smučarjev.

Smuko smo pričeli na povelje: »vrsta zbor« in z obveznim fotografiranjem.

Prvih 200 m smo se napotili kar peš. Hoja je bila dobra za ogrevanje, sneg je pa tudi dobro držal. Prvi spust s hribečka v dolinico Grapečnika je minil brez večjih nesreč, toda ne brez padcev. Prvi užitek ob spustu, nam je dal poguma, da smo se zagrizeno zajedli v breg na koncu dolinice. Prijetno zadihani smo prišli na rob blekovskih gmajn. Od tu se je videl del Dol. Logatca in s soncem obsijan greben Žibrš. To je bila tudi

prva točka za razgled in oddih na tej turi.

Ko smo pregledali opremo, se prešteli in izrekli nekaj prijetnih pripomb zamudnikom, smo zopet strnili vrsto in krenili na osvajanje blekovskih gmajn preko množice dolinic, robov, jarkov stare tovarne in podobnih pasti, ki so bile vzrok gromkemu smehu; hočeš-nočeš, smejati se je moral tudi tisti, ki se je pobiral iz snega in si potem naravnaval svoje kosti.

S smučanjem smo imeli toliko posla, da sem pozabil na vlogo »turističnega vodiča«. Ko smo smučali mimo Krvavih jam, sem pozabil povedati tistim, ki so bili tam prvič, da je to kraj, kjer so srčni Logatčani počakali težko otovorjene Turke in jih po mesarsko obdelali. Tod je namreč vodila stara tovarna pot.

Kakorkoli že, prispeli smo do naše prve strateške točke, do samotne žibrške kmetije, pri kateri se reče po domače pri Skrotniku. Tu smo imeli pripravljeno okrepčilo iz domače dimnice. Postregli so nam tudi z dobrim čajem in pristnim dalmatincem. Domači so bili zelo gostoljubni in nas še vabili.

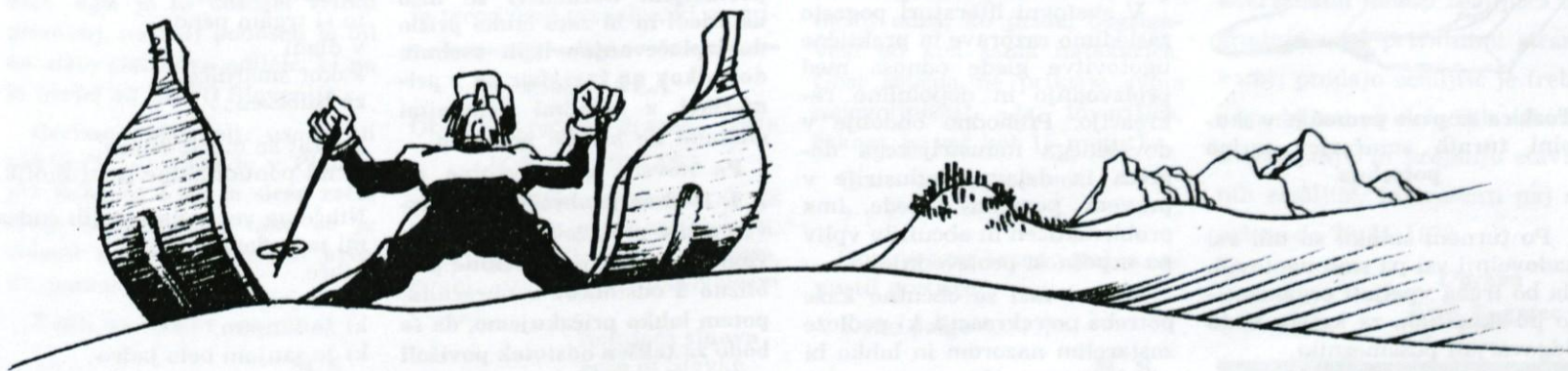
Priznam, da so nekateri raje prijeli za kozarce kakor za skodelico. S športnega vidika je to nezaslišan greh. Naš namen pa ni dosežanje športnih rezultatov, temveč urjenje telesa in duha. Res pa je tudi, da je alkohol nevarna stvar za zdrav duh, kakor

tudi za skupino, ki ni več enotna. Pri turnem smučanju pa morata vladati red in disciplina. Skupina zavisi od vsakega člana. Dokler alkohol nosimo, še gre, toda hudo je, ko nas prične on nositi.

Torej dovolj o alkoholu in športnem duhu.

Pripeli smo si zopet smučke in zavozili v strmino. Od kmetije smo se napotili po vročem zimskem soncu proti vrhu grebena Laze. Tu se nam je odprl čudovit pogled na Tri kralje, Petkovec, del Logaškega polja, na Kamniške planine in proti zahodu na Ravnik in Javornik v ozadju. Naše občudovanje je zmotil smučar, ki je bil videti v tej gozdni okolici zelo neogljen s svojimi težkimi čevlji in bleščečo opravo. Nihče mu ni bil zavisten, ker smo videli, kako se muči s to moderno opremo, ki pa ni primerna za turno smučanje. Če nas ne bi vabilo kosilo v naslednji postojanki, bi se tu zdržali malo več časa.

Od tu smo prisluščali na dvo-rišče opuščene samotne kmetije, ki leži na zelo prijetnem kraju, čeprav je okoli in okoli gozd. Pod hišo se razprostira prijetna dolina; po rebrih nad njo rastejo stari orehi. Ta drevesa so videti kakor pozabljeni hlapci osamele kmetije. Tu pod temi orehi je naš član, ki jih ima že precej čez petdeset, pokazal to- (Nadaljevanje na 10. str.)

Turno smučanje ...

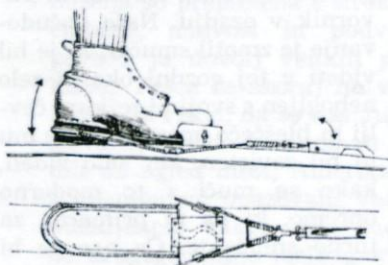
(Nadaljevanje z 9. str.)

liko športnega duha, da se je od našega gromkega smeha tresla vsa okolica. Miši v stari domačiji so gotovo mislile, da je prišla na obisk pozabljena žlahta starih gospodarjev.

Ko je bila mimo ekshibicija po snegu in kopni ruši, so neka-

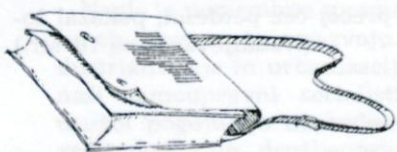

teri začutili piš vetra, ki je pri-
našal duh po klobasah in zelju.
Brez besed smo jo urežali za
dolgonosci in prispeli k Rečanu.
Tu so nas čakale domače moj-
strovine. Hiša gleda ravno na
novo skakalnico, ki jo gradijo
entuziasti skakalnega kluba Lo-

Način vpenjanja čevlja na
turno smučko

gatec. Nekateri v skupini so pri-
pomnili, da se bo težko skakal-
cu odločiti, ali naj gre skočiti na
skakalnico ali pa na peč, ki tako
zelo vabi vse obiskovalce tega
konca Žibrš. Vsi smo si bili edi-
ni, da je obisk tega konca zelo
prijeten.

Torbica za prvo pomoč je v sku-
pini turnih smučarjev nujno
potrebna

Po turnem smuku so bili vsi
zadovoljni vsi pa smo ugotovili,
da bo treba vpeljati organizaci-
jo po skupinah, za katere bodo
odgovarjali posamezniki.

Janez Maček

Še nekaj besed o športni aktivnosti v KLI

Za preteklo leto lahko pove-
mo, da se je aktivnost posamez-
nik sekcij v KLI močno pove-
čala. Na pobudo članov sindi-
kalne organizacije je bila usta-
novljena kegljaška, košarkar-
ska, odbojkarška, strelška, no-
gometna, balinarska, šahovska
in smučarska sekcija, kar kaže,
da iz dneva v dan raste zani-
manje za športno rekreacijo na-
šega delovnega človeka. Naš ko-
lektiv je sorazmerno mlad, zato
je takšno zanimanje za šport in
rekreacijo še toliko bolj razve-
seljiv pojav, ki daje upanje, da
bo KLI ob raznih športnih tek-
movanjih, kot npr. »lesariadi«
— vsakoletnem tekmovanju
vseh večjih lesnoindustrijskih
podjetij Slovenije, kmalu segel
po višjih uvrstitvah. Opaziti je,
da vsa večja lesnoindustrijska
podjetja, kot npr: »Brest«,
»Meblo«, »Marles«, »Stol« in
druga tekmujejo med seboj, ka-
teremu od njih bo uspelo osvo-
jiti najvišji naslov, ne samo na
gospodarskem, ampak tudi na
športnem področju.

Namen zbiranja podatkov o
aktivnosti posameznih sekcij v
podjetju je bil v tem, da bi re-
gistrirali predvsem število sku-
pinskih in posameznih priprav
in nastopov na različnih šport-
nih tekmovanjih. Skupno je bi-
lo opravljenih 53 treningov, po-
prečno pa se jih je udeležilo 12
športnikov posamezne sekcije.
Najbolj aktivni so bili vsekakor
kegljači, ki so se udeležili štirih
tekmovanj, sledijo jim strelici z
udeležbo na 3 tekmovanjih, no-
gometasi in smučarji na dveh,
košarkarji, odbojkarji in bali-
narji pa so se udeležili enega
tekmovanja.

Iz registriranih podatkov o
nastopu posameznih članov sek-
cij je razvidno, da se je enkrat
ali večkrat vključilo v športno
rekreacijsko dejavnost približno
15 odstotkov vseh zaposlenih
deavcev KLI. To je zadovoljiv
podatek, ki kaže, da rekreativ-
na dejavnost narašča in dobiva
počasi v podjetju mesto, ki ji
pripada.

V svetovni literaturi pogosto
zasledimo razprave in praktične
ugotovitve glede odnosa med
proizvodnjo in dopolnilno re-
kreacijo. Prehodno obdobje v
dovršenega industrijskega de-
lavca in delavca industrije v
pravem pomenu besede ima
problematičen in občutljiv vpliv
na uspešnost proizvodnje.

V prvi fazi se občutno kaže
potreba po rekreaciji, ki podleže
zastarelim nazorom in lahko bi
rekel neopravičenemu posme-

hovanju okolice. V naslednji
fazi pa se pojavi človek-delavec
v svojem prostem času sproščen
ob svojem razvedrilu v rekrea-
ciji. Moderna tehnologija nare-
kuje vedno enostranska gibanja,
kar privede do enostranskega
razvijanja mišičevja, zakrknje-
nosti v fizičnem smislu in psi-
hične težave v človekovi osebnosti.

In kaj si želimo za naprej?
Nadaljujmo s programom
športno-rekreativne dejavnosti
v podjetju, povečujemo množič-
nosti in kvaliteto v tistih šport-
nih panogah, v katerih smo že
dosegli določene rezultate,
skratka, omogočimo našemu de-
lovnemu človeku poleg težkega
fizičnega in umskega dela tudi
potrebno razvedrilo! O. M.

Kaj je novega na področju samoupravljanja?

V mesecu decembru je bila
20. redna seja poslovnega od-
bora in 17. redna seja delavskega
sveta podjetja.

Večji del razprave sta poslovni
odbor in delavski svet posve-
tila prav sprejemu gospodar-
skega načrta za poslovno leto
1972. Zaradi novega razvredno-
tenja dinarja in ovrednotenja
nekaterih tujih valut (dolarja,
marke) delavski svet načrta re-
alizacije ni potrdil, ker bo potre-
ben nov izračun, o katerem pa
bo delavski svet ponovno raz-
pravljal v januarju 1972.

Dokončno je potrdil le pred-
log gospodarskega načrta za po-
možne dejavnosti in količine
proizvodov za posamezne delov-
ne enote. Količinski program
proizvodnje za naša največja
obrata drobno in stavbno po-
hištvo je v primerjavi z letom
1971 dokaj zahteven. Predvide-
no je občutno povečanje koli-
čin kolonialnega in stavbnega
pohištva, zlasti za izvoz.

Pri obravnavi gospodarskega
načrta za delovno enoto žaga je
delavski svet na predlog stro-
kovnih služb odločil, da je ta
enota pri izplačilu osebnega do-
hodka do 1. 7. 1972 še vedno ve-
zana na poprečje dosežene eno-
te proizvoda in norm osnovnih
obratov, drobnega in stavbnega
pohištva. Delovna enota žaga
ima določene svoje norme in
enoto proizvoda, vendar je de-
lavski svet tako odločil zato, ker
postavljeni normativi še niso
ustaljeni in bi zato lahko prišlo
do izplačevanja višjih osebnih
dohodkov na žagi, kar pa v pri-
merjavi z ostalimi delovnimi
enotami ne bi bilo pravično.

Po novem, se boleznine od
1. 1. 1972 dalje obračunavajo iz-
ven enote proizvoda. Če upošte-
vamo, da znašajo boleznine pri-
bližno 5 odstotkov v obračunu,
potem lahko pričakujemo, da se
bodo za takšen odstotek povišali
naši osebni dohodki, seveda če

boleznine ne bodo pretirano po-
rastle.

Glede predlogov IO osnovne
sindikalne organizacije o rešitvi
nekaterih nujnih vprašanj s
področja nagrajevanja delavcev
z najnižjimi osebnimi dohodki,
o izplačilu dodatka na leta zapo-
silitve v podjetju delavski svet
ni sprejel konkretne rešitve, ker
je potrebna natančnejša vse-
stranska analiza. Odločil je le,
da komisija za nagrajevanje
opravi to analizo, pripravi ustre-
zen predlog, nakar bo delavski
svet na eni od prihodnjih sej
ponovno razpravljal o teh vpra-
šanjih.

IO osn. sind. organizacije in
delavski svet sta razpravljala
tudi o kvaliteti pripravljenih je-
di v našem obratu. Nezadovolj-
stvo članov kolektiva narašča,
v določenih primerih opraviče-
no, v drugih primerih pa tudi
ne. Delavski svet je vse te kri-
tične pripombe obravnaval, ven-
dar ne more ukrepati, dokler
kadrovske socialni sektor ne
analizira vseh teh pripomb. Ne-
zadovoljstva v celoti gotovo ne
bomo uspeli odpraviti, še zlasti
ne v zdajšnjih prostorih in po-
gogh delu.

ŠKOLJKE

Ko preraste večer
samotne zidove
z vonjem po toplih obalah,
sedem in pesek
in si trgam peno
v dlani
kakor šmarnice
za ljubezen ...

Takrat se morje odpre
in mi ponudi polne pesti školjk.

Nihče ne ve, koliko malih čudes
mi je podarilo,
nihče,
samo jaz,
ki že sanjam,
ki že sanjam belo jadro ...

Žigon

V spomin

Nenadoma, prav zares nenadoma je odšel od nas mož, ki je 40 let oblikoval glasbeno podobo v Logatecu; glasbenik neumorne volje in neutrudljive sile, ki je klonila le neizbežni smrtni roki, ki je zdrobila njegovo življenje, nam odtrgala dirigenta, pevca, glasbenega učitelja in vzgojitelja — Alojzija Velkavrha.

Alojzij Velkavrh se je rodil 5. junija 1901 v kmečki družini v Žažarju blizu Horjula. Z glasbeno izobrazbo je začel kot samouk, sebi in drugim v zabavo

je igral harmoniko in krilni rog, kasneje je v Ljubljani opravil 4-letno glasbeno šolo.

Njegova prva službena pot ga je vodila v Planino pri Rakeku, ki je bil nameščen kot tajnik in organist le 14 dni. Ker je bilo 1930. leta prosto mesto organista v Dol. Logatecu se je preselil v Logatec, ker je živel in delal, ustvarjal, kjer je bilo treba slišati pesem ali glasbo sicer! Bogato je bilo njegovo društveno delo, le kdo bi preštel vse pesmi in skladbe, ki so jih peli njegovi mešani mladinski in moški zbori, pihalni orkester, solisti. Od 1948 do 1966 je poučeval glasbeni pouk na nižji gimnaziji oziroma osnovni šoli Dol. Logatec, več let je bil tudi glasbeni učitelj na nižji šoli na Rakeku.

Bogato delo Alojzija Velkavrha ni bilo nikoli dovolj poplačano posebno ne prosvetno delo, dasi je tu dosegel veliko priznanj, najbolj ponosen je bil na zlato Galusovo odličje, ki ga je prejel od ZKPO Slovenije.

Recimo kakorkoli: usoda ali naključje — umrl je v Planini pri Rakeku, kjer je sicer začel svoje široko delo; tako se je sklenil njegov življenjski krog 23. januarja letos.

Velik bo njegov spomin.

M. Š.

ZAKLJUČILO SE JE PRVO POLLETJE

Osnovna šola Dol. Logatec ima v 26 oddelkih (s podružnicama v Lazah in Rovtah) 713 učencev, od katerih je bilo 90 % uspešnih, slabih 10 % učencev pa je neuspešno zaključilo I. polletje.

Osnovna šola Gor. Logatec ima v 15 oddelkih (s podružnicami v Hotedršici na Medvedjem brdu in v Rovtarskih Žibršah) 338 učencev, od katerih je bilo uspešnih nekaj nad 82 %, kakih 15 % je bilo negativno ocenjenih in 3 % učencev so bili neocenjeni (zaradi dolgotrajnih bolezni.)

Ravnatelj obeh šol Pavle Smrtnik in Viktor Šen ugotavljata, da so med objektivnimi vzroki za navedeno neuspešnost predvsem epidemija zlatenice in druge bolezni, pogosti izostanki zlasti vozačev, zaradi slabega vremena; v Dol. Logatecu precej negativno vpliva na delo prevelika številčnost v oddelkih, pozimi pa je tudi slabotno urejeno ogrevanje (dotrajane peči).

Primerjajoč s prejšnjimi šolskimi leti pa je letošnje polletje uspešnejše. Ugotavlja se vse večji interes do izobraževanja, več je ambicij tudi pri izbiri poklicev naših osmošolcev.

Prav tu pa velja poudariti, da bi se morala domača podjetja štipendijsko dovolj zgodaj zanimati za naraščaj, ker se rado dogaja, da nam zunanji štipenditorji poberejo prespektivnejše.

M. Š.

NA SILO PA NE...!?

Bilo je na nedeljski popoldanski predstavi sredi januarja. Sredi predstave se je zaslislalo govorjenje iz zadnjih vrst. Glasovi niso in niso odjenjali, kar je seveda vznemirjalo gledalce. Približa se tedaj upravnik kina in skuša mladega rogovileža spraviti iz dvorane; seveda mladi upornik se ne da zlepa, zraven še robanti in kriči: »Kaj! Pustite me! Nimate pravice s silo...«

Res je! Popolnoma soglašam: na silo pa ne! Ali mladi mladenič, vprašam te: kdo tebi daje pravico, da s svojo nedostojnostjo teroriziraš gledalce, ki so pri-

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega očeta

JOŽETA URBASA

se zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Pristrčna hvala tudi pevcem, godbi in vsem darovalcem cvetja.

Žalujoča sinova
Jože in Slavko

Kdo je kriv za požare?

Požari v svetu tudi nas opozarjajo na stalno nevarnost nastanka požara v obratih, kjer je mnogo vnetljivih materialov. Vsa lesna podjetja so stalno izpostavljena popolnemu uničenju zaradi malenkostne nepazljivosti.

V našem podjetju je preko tisoč delavcev, ki so lahko povzročitelji požara. Ni moj namen kazati na vse možne vzroke za nastanek požarov, rad pa bi opozoril na to, da je čiščenje okolice in notranjosti stroja prepuščena dobri volji delavca, ki pri stroju dela. Zato so naši stroji prevečkrat zanemarjeni in največkrat v notranjosti prepolni lesnih odpadkov. Tako pa že lahko nastane žarišče požara. Ko pa pride do požara, iščemo krivce tudi med delavci, ki malomarnosti niso zagrešili. Po na-

vadi so obdolženci električne naprave ali električarji, kajti potem, ko je požar opravil svoje, dejanskega stanja ni mogoče več ugotoviti.

Tovarna s stroji nam je nujno potrebna, saj si v njej služimo vsakdanji kruh.

Zakaj ne bi zanje skrbeli vsaj toliko kot za lastno higieno in zdravje.

Mnenja sem da bi z malo dobre volje lahko delali v urejenem okolju ter s tem pripomogli k večji požarni varnosti in varnosti na sploh.

Ker vsi delavci niso brezbrizni in imajo lepo urejeno svoje delovno mesto, ter očiščene stroje bi bilo dobro, da bi vodilno osebje obrata take delavce pohvalilo ali jih celo nagradilo.

Andrej Seljak

šli v kino, da bi gledali film, ne pa poslušali nesramnost zagovednežev, ki so prostaško nasilni?

M. Š.

TUDI TAKO NE

Sedel sem pri »Krpnu« s prijateljem in pil kavo. Bila sva edina gosta sredi dopoldneva. Kmalu pride tretji gost, mož že precej resnih let, sede za mizo nekoliko stran od naju in čaka, čaka, čaka (minilo je več kot 15 minut), da bi ga kdo pobaral, kaj želi. Gost je bil že nekoliko vznemirljen, kaj ne bi bil, že je mislil oditi, ko pride, bogsigavedi od kod sama natakara. Gost seveda ne prikrije svoje nejevoljnosti: »Ja, tovarišica, čakam že več kot 15 minut!«

Ona: »In kaj potem...!«

???

Gost je brez besed vstal in zapustil gostišče.

Kako dolgo še...?

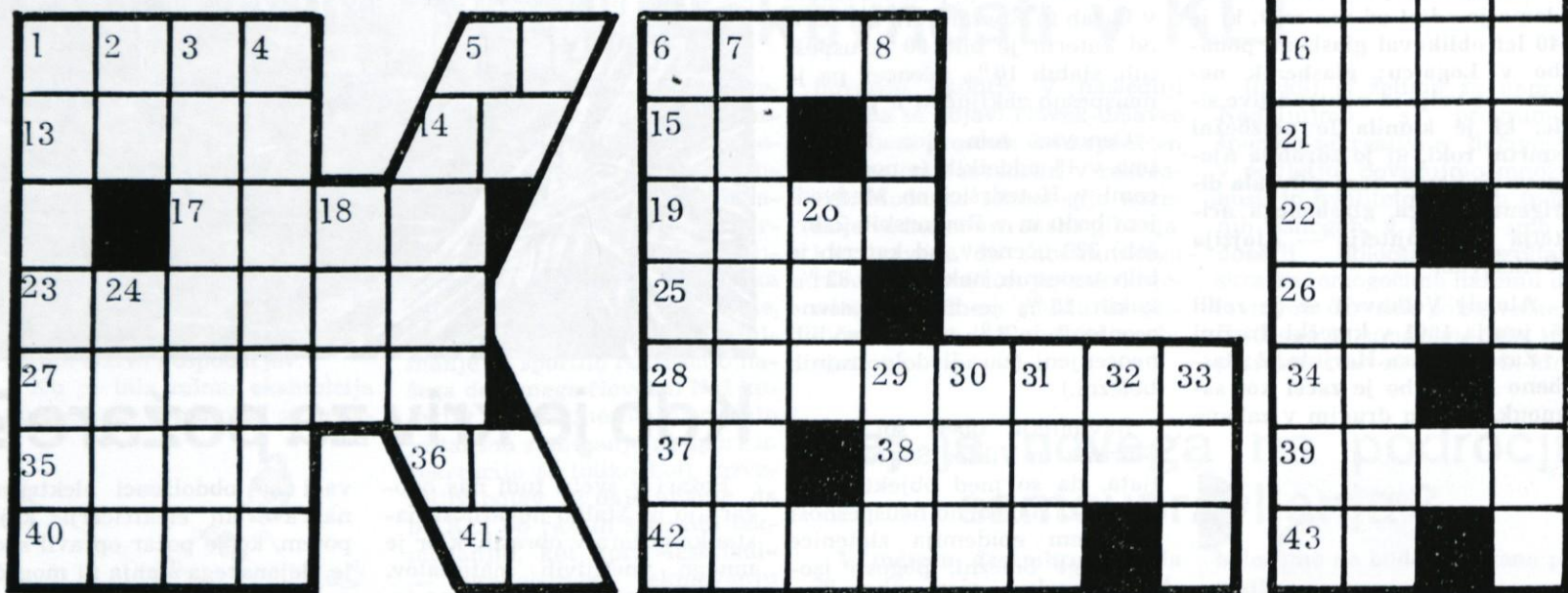
M. Š.

OBVESTILO

Komunalno stanovanjsko podjetje Logatec prosi vse občane, ki nameravajo začeti z gradnjo svojih družinskih stanovanjskih hiš in nimajo zemljišča, da se zglase v upravi podjetja. To je potrebno zato, da bomo lahko ustvarili evidenco potreb glede stavbnih zemljišč. Novo sprejeti predpisi namreč onemogočajo kakršenkoli nakup zemljišča za gradnjo med privatnimi stranikami; prodajo zemljišč je treba organizirati po določenih zakona o oddajanju in urejanju stavbnih zemljišč. Interesenti naj se zglase do 20. II. 1972.

Uprava
KSP Logatec

Nagradna križanka

VODORAVNO: 1. voda, ki pada preko skal, 5. kratica za košarkarski klub, 6. ime pevke zabavne glasbe, 9. reka, ki teče skozi Medvode, 13. igra z lokom na violini, 14. rimska 6, 15. osebni zaimsek, 16. najobširnejša pripovedna pesem, 17. pripadnik starega naroda na Balkanu, 19. ime smučarskega skakalca SSSR, 21. vrsta cigaret, 22. za-

četnici hrvaškega narodnega narodnega heroja (partiz. ime Lola), 23. mesto v sev. Italiji, 25. žensko ime, 26. obrok, delež, 27. poročen, 28. alkoholna raztopina, 34. avtor knjige »Cvetje v jeseni«, 35. praska, 36. začetnici imena in priimka gl. direktorja podjetja, 37. medmet, 38. območje, okrožje, 39. zapitek, 40. hrvaški kazalni zaimsek, 41.

ogljikov monoksid, 42. največji slovenski pisatelj, 43. 100 m².

NAVPIČNO: 1. mesto na Japonskem, 2. začetnici priimka in imena direktorja gozp. fin. fektorja, 3. zastupitev s kislimi snovmi, 4. mesto, vloga v družbi, 6. kraj ob cesti med Vrhniko in Postojno, 7. samoskrunstvo, 8. vprašalnica, 9. zimsko športno središče Logatca, 10. kirurg,

prikazovalec filma, 11. evropska reka (fonetično), 12. vrsta pliša iz okolice ob Kaspijskem morju, 14. ptič, 18. moško ime. 20. panično dviganje vlog, naval na banko, 24. glavno mesto Jordanije, 29. jadranski otok. 30. žensko ime, 31. 22., 23. in 18. črka v abecedi, 32. avtomobilska oznaka za Reko, 33. naplačilo.

Filmski program

5.—6. II. ameriški CS bv zgod.-vojaški WATERLOO.

9. II. ameriška barvna drama ZALJUBLJENE ŽENSKÉ.

11.—13. II. mehiški bv avanturistični film DIVJE SRCE.

12.—13. II. ameriška krimi-nalka ROP BREZ PLENA.

16. II. japonska drama UPOR.

18.—20. II. španski bv avanturistični film SREBRNA MASKA.

19.—20. II. angleški zabavni film BAGDADSKI TAT.

23. II. japonska barvna krimi-nalka MASČEVALKE IZ OKI-NAVE.

25.—27. II. ameriški barvni vestern ČLOVEK IZ ARIZONE.

26.—27. II. ameriška kome-dija NEKATERI SO ZA VRO-ČE.

POSEBNO OBVESTILO

Spoštovane kino obiskovalce obveščamo, da je vrstni red predstav ob koncu tedna sledeči: film, ki ga prikazujemo v petkih, je na programu še ob nedeljah popoldne; sobotni film pa je na programu še v nedeljo zvečer.

DOPISUJTE V NAŠE GLASILO

Logaške NOVICE — Glasilo kolektiva Kombinata lesno predelovalne industrije Logatec. Ureja uredniški odbor: ing. Anton Antičević, dipl. ing. Rudi Povšić, oec. Tatjana Stirn, Marjan Lapajne, Olga Mihevc. Odgovorni urednik: Albin Cuk. Tisk: Učne delavnice, Ljubljana, Bežigrad 8